

DiEM opvattingen over basisinkomen (DiEM-zichten op Basisinkomen); Uit DiEM25's European New Deal (samenvatting, 170212)

Sommigen stellen een universeel basisinkomen (UBI) voor als de oplossing. DiEM25 verwerpt het idee van een universeel basisinkomen zo lang het wordt gefinancierd uit belastingen. Een via de belastingen gefinancierd UBI ondermijnt de bestaande verzorgingsstaat en vormt de kiem voor tegenstellingen tussen werkende armen en werklozen.

DiEM25 stelt een andere regeling voor, een universeel basisdividend dat de volgende drie proposities omvat: 1 belastingen kunnen niet een legitieme bron van financiering van dergelijke regelingen zijn, 2 de opkomst van de machines moet worden omarmd, en 3 een basisinkomen is een bijdrage aan de fundamentele vrijheid.

Maar als de regeling niet wordt gefinancierd door belastingen, hoe moet het worden gefinancierd? Het antwoord is: Van de opbrengsten van het kapitaal.

Een gemeenschappelijke mythe is dat het kapitaal wordt gecreëerd door kapitalisten die dan het recht hebben op de opbrengsten. Dit is nooit waar geweest. Dat geldt dus helemaal niet vandaag de dag. Elke keer als iemand op Google kijkt, draagt hij of zij bij aan het kapitaal van Google. Toch zijn het alleen de aandeelhouders van Google het recht op het rendement opeisen, het rendement van het grotendeels sociaal geproduceerde kapitaal. Bovendien, automatisering, digitalisering en de rol van regeringssubsidies en gemeenschapsbijdragen aan de hoeveelheid kennis die beschikbaar is, maken het onmogelijk om te weten welk deel van de vorming van het kapitaal van een bedrijf bij de eigenaren vandaan komt en wat van het grote publiek.

DiEM25 stelt een eenvoudig beleid voor: bepaal door middel van wetgeving vast dat een percentage van het kapitaal (aandelen) van alle vennootschappen (IPO) worden ondergebracht in een Algemeen Fonds, om de daarbij vrijkomende dividenden te gebruiken voor de financiering van een universeel basisdividend (UBD). Dit UBD moet en kan, geheel onafhankelijk van sociale verzekeringen, werkloosheidsverzekering, enzovoort. Daardoor kan de zorg worden weggenomen dat het de verzorgingsstaat, dat het concept van wederkerigheid tussen werknemers en werklozen belichaamt, worden ondervangen en verbeterd. Europa kan dan de toename van het aantal machines omarmen en zorgt er zo tevens voor dat ze bijdragen aan algemene welvaart. Het bedrijfsleven geeft zo iedere burger een aandeel in de eigendomsrechten en over het monetaire rendementen die ze produceren, een UBD (universeel basisdividend) dus.

Een universeel basis dividend maakt het mogelijk om met nieuwe zichten op vrijheid en gelijkheid tot nu toe onoverbrugbare barrières te overwinnen, en tegelijkertijd de samenleving te stabiliseren en een nieuwe impuls geven voor het begrip van gedeelde welvaart in het gezicht van een anders destabiliserende technologische innovatie. Onenigheid zal er natuurlijk blijven. Discussie zal er zijn over verschillende thema's. Over het deel van de aandelen van de vennootschap die naar het Algemeen Fonds moeten gaan. Met hoeveel de sociale steun en de werkloosheidsverzekering moet worden verlaagd die bovenop de UBD komt. Over de inhoud van de arbeidsovereenkomst.

Daarnaast stelt DiEM25 voor de besturen van financiële instellingen (vooral die worden ondersteund door de belastingbetaler) en van andere bedrijven te democratiseren. In de raden van bestuur zullen vertegenwoordigers van lokale, regionale en nationale gemeenschappen aanwezig moeten zijn.

Commentaar

Het is een interessante suggestie om aanspraak te maken op een percentage van de aandelen bij een beursgang. Het idee is dat het kapitaal na verloop van tijd groeit, en dat kapitaal dat doet in een groeiend tempo. Een percentage nemen bij een begin betekent

echter normaal gesproken wel het accepteren van een afnemende meeropbrengst die moet worden gedeeld met de werklozen.

Dat automatisering en robotisering niet worden geblokkeerd is goed. Het nemen van een percentage van een IPO om een fonds op te richten voor de financiering van een universeel basisdividend laat de bevoegdheid over het kapitaal na de beursgang bij het kapitaal. Het kapitaal en haar winsten zou vanaf het begin voor de gemeenschap moeten zijn, net als feitelijke de kosten zijn.

Een vergeten element is dat de kosten van de ontwikkeling en de initiële investering grotendeels worden gefinancierd door de maatschappij via de overheid. Dat is vooral een feit voor de nieuwe hightech ontwikkelingen met betrekking tot wetenschap en gezondheid. Slimme sociale organisatie van intellectuele eigendom en eigendomsrechten kan de bron van ontwikkeling voor de samenleving en basisinkomen te maken, waarschijnlijk in combinatie met fundamenteel onderzoekswerk. Dit laatste is een ander hoofdstuk. Het is mogelijk een interessante benadering om de contouren vergelijken met een arbeidswaarde en de meerwaarde theorie die past in een kapitaalsontwikkelingstheorie.

Johan Horeman, 20 maart 2017

Even spiegelen aan de situatie in Nederland.

MEV 2017 Exploitatieoverschot

Netto	166,0 mld.
Afschrijvingen	<u>93,8 mld.</u> +
Bruto	259,8 mld.
Uitvoersaldo	<u>72,5 mld.</u> +
Verdiensten bedrijfsleven	331,3 mld.

Kosten van een leefbaar basisinkomen in de Nederlandse situatie zijn €178,4 mld. (ook van FNV Ug) respectievelijk 62,6 mld. bij een gewogen Garantie Inkomen en 44,2 mld. bij een direct Negatief IB.

Bij de invoering van het basisinkomen vindt er een economische groei plaats waardoor er

Inkomen	Kosten Basis Inkomen	relatieve impuls besteding	Groei economie	Groei belasting- opbrengst	Bestaande belasting- opbrengst
Basisinkomen	178.423	151.124	270.346	-119.223	-256.391
Bi FNV Ug	178.423	108.662	167.172	-58.510	-260.963
Garantie Inkomen	62.615	306.966	454.765	-147.799	-122.255
Negatief IB	44.159	287.923	487.592	-199.669	-96.441

Al bestaande belastingopbrengsten en groei door invoering van het basisinkomen creëren ruim voldoende economische groei en belastingopbrengsten om het een realistisch idee te laten zijn. Het zal leiden tot een economische verheffing, ook voor de werkende armen. Op die manier kan een sociaal economisch probleem op een hoger niveau gebracht worden.

Een kleine uitweiding naar de 'harde' cijfers van het CBS over niet financiële bedrijven. In de periode 2011-2015 was de gemiddelde boekwaarde van de bedrijven 6.854 mld., het eigen vermogen 3.024 mld., de winst 330 mld., de winstuitkering 230 mld. en de niet-uitgekeerde winst 101 mld. Dat betekent een gemiddelde winst van 11% waarvan 7,6% wordt uitgekeerd. Het eigen vermogen bevat 66,4% deelnemingen in andere bedrijven, 7,5% in het binnenland en 58,9% in het buitenland.

Dit verschilt van de CPB cijfers die een gemiddelde brutowinst van 330,3 mld. laten zien voor die periode. Interessant om verder te bekijken en te zien wat naar het Basisinkomen kan?